

גיליון מס' 244

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

פרשת תולדות

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות
הרב יגאל כהן שליט"א

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

מעבר לסגולה

לאשת החיל

פנינים מהפרשה

סיפור לשבת

הפח להשתנות

לי שעדיף שימצא מישוהו אחר שימסר את השעור - איני מסגל. למזלי... הוא לא התניח לסטנטי וקבע בפני עבדה - 'אתה היום מוסר שעור'. מיד רצתי עם דף ועט, התחלתי לפתח ספרים ולהכין חדושים מפרשת השבוע. לאחר פעם רב צינתי לעצמי פמה חדושים, וחרתי עליהם פמה פעמים כדי שלא אשכח. וכן מצאתי את עצמי עומד על הבימה... כל רבני הישיבה ותלמידיה ממתינים למוצא פי... כל גופי רועד... במיוחד רגלי הימנית לא הפסיקה לרעד... התחלתי לדבר מענין פרשת השבוע, ובמשך פחצי שעה אני יורה את החדושים שהכנתי במהירות רבה, מחכה לסיים כבר את המעמד המפחיד, ובלבי תפלה... שאף אדם לא ישים לב איך שהרגל שלי רועדת מהתרגשות. היום, תהלות לאל יתברך, כשאני מדבר בפני צבור, רגלי ימין כבר לא רועדת לי, ואפילו מדי פעם אני מצליח בבטחון להשחיל בדברי בדיחה אחת או שתיים... מה ההבדל בין יגאל כהן בעת שהיה בישיבה ליגאל כהן של היום? בתקופה שגדלתי בישיבה לא האמנתי שאני יכול לדבר בפני קהל, ובנדאי אין ביכלתי לענין את השומעים בדברים מענינים, פחדתי מאוד ממשלון... אבל היום ברוך ה'... אני מסגל - אני יודע ומאמין שבורא העולם חנן אותי ביכלת לדבר בפני צבור וזכה אותי לענין את השומעים, וגם אם אני אכשל - לא קרה כלום! אין שום סבה בעולם שתגרם לי לפחד לדבר בפני קהל... הכל תלוי באמונה של האדם וביכולות שלו לתקן... באחד הימים הגיע אלי זוג שעמד זמן קצר לפני גרושין ואף כבר נקבע להם תור לגט, ובתור נסיון אחרון הם הגיעו אלי למשרד כפולל. שאלתי את הבעל: 'האם אתה אוהב את אשתך?'. הוא הסתפל עלי בתמהון: 'בנדאי'. שאלתי את אשתו: 'האם את אוהבת את בעלך? היא ענתה לי בבטחון: 'כן'. שניהם אוהבים זה את זה, אבל אינם מסתדרים יחד... כאב לי לראות בית, ששני בני הזוג אוהבים זה את זה, והוא עומד להתפרק. דברתי על לבם במשך פרבע שעה, כשאני שם דגש על הנקודה החשובה ביותר - 'אתם יכולים להסתדר יחד... רק אם תרצו באמת... רק אם כל אחד יוציא מעצמו קצת יותר ותר, קצת יותר הבנה, קצת יותר מחמאות לשני... אין כל סבה בעולם שלא תצילו את הבית מלהתפרק'. לאחר פמה חדשים פגשתי את הבעל באחד השעורים. מיד שאלתי לשלומי, והוא ענה לי - 'גן עדן! בתחלה לא ידעתי לאיזה גן עדן הוא מתכוון - עם אשתו, או חלילה בלעדיה? כשראה הבעל את הספק בפני, הוא אמר לי מיד - 'כבוד הרב, שלשת חדשים האחרונים עם אשתי היו מבחינת גן עדן, כמו זוג יונים'. שמחתי מאוד על ההצלחה שלהם, אך חשבתי לעצמי מה היה חסר להם? ואז הבנתי כי היתה חסרה לשניהם 'אמונה' - להאמין שיש בהם את הכח להשתפר ולהשתנות. כרגע שהם הבינו שהבעיה ביניהם פשוטה וקלה, ויש להם את הכח להצליח לשנות את עצמם, הם יצאו והתחילו להוציא את הכח שיש בהם לפעל, הם התחילו להוציא את היכולות שחנן אותם האלוקים... וברוך ה' הם הצליחו. מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

הבורא יתברך נתן לנו כוחות אדירים להפך לטובים ומועילים יותר, כדי שנוכל להתמודד עם הנסיגות הרבים שאנו עוברים במהלך חיינו על פני האדמה - ולהצליח... זוג שנקלע חלילה לקשיים בחיי הנשואין, הדבר החשוב מכל שהם חייבים לדעת ולהאמין - שבורא עולם נתן בתוכם את היכלת לתקן את עצמם להיות טובים יותר. אם הבעל או האישה פעסנים יתר על המידה וזה גורם להם למריבות קשות, הם צריכים להאמין שיש ביכלתם להשתנות, כי אם הם אינם מאמינים שאפשר להשתנות ולהיות רגועים יותר, הסכוי שלהם לפתור את הבעיות שביניהם נמוך מאוד. אותו בוזר שעדין לא מצא את בת זוגו... וכן אותה בחורה שלא מצאה את שאהבה נפשה... אתם צריכים להאמין שיש בכם הרבה מעלות טובות, שיש בכם היכלת להעניק לצד השני את מה שהוא זקוק לו, לתת הערכה ומחמאות לשני באהבה גדולה, שנגיעים להיות בחברתכם. אם לא תאמינו בכך, אזי הסכוי שלכם למצא את החלק השני שלכם נמוך יותר. בכל פעם שתשובו לפגישה עם בן או בת הזוג, תשדורו - 'אין לי משהו מיוחד להציע... לא בטוח שאיזה טוב בחברתי...'. אם אתם רוצים להצליח במשימה שלכם, תתחילו ללמוד את הדברים הטובים שחנן אתכם האלוקים, גוון אהבה לזולת, נתינה מקל הלב, שלות נפש, אגמנות לבן או בת הזוג וכדו'... מכאן הדרך קצרה וקלה להצלחה גדולה... אני מסגל

במהלך אחד השעורים הקבועים שאני מוסר, שמתי לב לאחד מעלשתפים שיוצא בכל פמה לעשו סגריה, וחזור... וכן במהלך שעור של שעה נחצי הוא יוצא לפחות שש פעמים... באחד הימים נגשתי אליו אחרי השעור ושאלתי אותו - 'למה אינך מצליח לשבת שעור שלם ולהקשיב?'. הוא הסתפל לי בעיניים... 'מצטער כבוד הרב, יש לי הפרעת קשב ורכוז, קשה לי לשבת במקום אחד ולהתרכז'. הוא חשב שאני ארחם עליו - 'אוי איזה מספן... מה לעשות???'. אבל עניתי לו בשאלה - 'כשאתה משחק קלפים עם החברים שלך, פמה שעות אתה יושב?'. לאחר מחשבה קצרה הוא ענה לי - 'שש או שבע שעות... הוא הבין לבד... אם אתה רוצה לשבת במקום אחד בלי לזוז - אתה יכול! אפילו זמן רב... שאלתי אותו - 'אם הייתי נותן לך על כל שעה שהצלחת לשבת על מקומך אלף דולר (!!!), האם היית מצליח לשבת יותר מעשר דקות?'. הוא חייך - 'אפילו בשביל מאה דולר לשעה הייתי יושב עד ביאת המשיח...'. בעצם, מה שהיה חסר לאותו יהודי זו אמונה בעצמו, להאמין בעצמו שיש לו את היכלת לשבת שעה שלמה בלי לזוז, ולהקשיב. זכרני, שהפעם הראשונה שנתבקשתי לדבר בפני קהל, היתה ביום שהרב שלי בישיבה נגש אלי ואמר לי: 'יגאל, היום אתה מוסר שעור בין מנחה לערבית'. מוכן שסרבתי כנמוס... טענתי בפני שלא מסרתי שעור אף פעם, ונראה

יש לך כבר חלק בבניית בית המדרש?
תחנת בנין בית המדרש
03-8000770 | תל אביב, ישראל

- לרפואת שרה אשורף בת זיוה
- לשלום חיים בן דינה
- לכבודות טובות אורה צביה בת יונה
- להצלחת משפחת צדקיהו

זמני כניסה ויציאת השבוע
הזמנים לפי לוח 'אור החיים'

יום	א	ב	ג	ד
כניסה:	16:23	16:19	16:19	16:23
יציאה:	17:13	17:10	17:10	17:13
ד"ת:	17:47	17:42	17:42	17:46

ירושלים: לנהוגים 40 דקות 16:03

הנהגות מרן
רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

סוד ההצלחה

לתועלת שוחרי התורה שיִזְפו כולם ל"אמת קנה" (משלי כג, כג), גילה פעם מרן רבינו זצוק"ל באוזני בנו הג"ר יצחק שליט"א מה סוד הצלחתו לעלות למעלה הפסגה ולקנות את קנין התורה באמת. וכך אמר לו רבינו: תדע לך, שבצעירותי מעולם לא קראתי עיתון [אפילו חרדי] ובמשך כמה שנים לאחר נישואי מעולם לא קראתי עיתון, ולא הייתי שומע חדשות מהרדיו כלל ועיקר, ועל אף שהיו אז בעולם תקופות סוערות כהשוואה ושאר מאורעות ומלחמות בישראל, עם כל זה, לא הצצתי מעולם בעיתון.

הוסיף ואמר לו רבינו בזה"ל: סוד הצלחתי הוא אך ורק שהייתי שקוע בלימוד מבלי לידע ולהתעניין בשום דבר אחר. כל מה שעניין אותי היו רק דברי הש"ס והראשונים והאחרונים (עכ"ל"ק).

הוא הדבר אשר תמיד מרן רבינו זצוק"ל מעודד ומחזק את בני התורה: להיות שקועים בלימוד, לשאוף לדעת את התורה וכל מעייניהם יהיה אך ורק בלימוד ושום דבר וענין אחר לא יעניין אותם כי הוא זה ורק כך יצליחו ויראו ברכה בלימודם.

כן פסק מרן רבינו זצוק"ל בספרו הליכות עולם (ח"ח עמוד שמ"ט): "אין ראוי ללמוד אלא במקרא, תנ"ך ובמשנה ובתלמוד ובפוסקים ולא בשאר חכמות כגון פילוסופיה וכיוצא"ב. כמו ששינו במשנה (פאה פ"א מ"א) אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, ותלמוד תורה כנגד כולם. ובזה יזכה לחיי העולם הזה והעולם הבא. ולא תמצא יראת שמים וזריזות וטהרה וקדושה וענוה אמיתית אלא באלו השוקדים על תלמודם במשנה ובתלמוד ובפוסקים".

("מלך ביופיו" מאת הרב חיים שמעון רביע, 053-315-7539)

שאלות ותשובות
מאת סורנו הר"ג יצחק הכהן שליט"א

שאלה: שלום כבוד הרב, אני כהן ונפצעתי ברגל ויש לי גבס אבל אני יכול לדרוך על הרגל, רק שרואים בכף הרגל את הגבס, האם מותר לי לעלות לברכת כוהנים?

תשובה: אם ניכר ורואים שיש גבס ברגליו, לא יעלה לדוכן (אע"פ שיכול לעמוד, היות ומסיח את דעתם של הציבור שמסתכלים עליו) ואם התרגלו אליו שהוא כבר נמצא בשכונה שלו 30 יום עם הגבס אזי יכול לעלות, רק בשכונה שלו (מרן סי' קכ"ח סעיף לא)

שאלה: יש לי בבית כמין פסל בצורת "פומה", האם אפשר להשאיר אותו כך שלם או שצריך לשבור לו קצת מהפנים?

תשובה: כל הצורות של בעלי חיים מותר חוץ מצורת אדם, אפילו שהם שלמים, ורק צורת אדם אסור לקיימו וצריך להוריד לו איבר.

שאלה: יש אצלנו בבית הכנסת יהודי שמתחיל להתחזק שבא לתפילה בשבת עם מטריה ויודע אני שאם אעיר לו עלול להיפגע ואינו יבוא כלל לבית הכנסת, האם עדיף שהתפלל בבית ולא יבוא או שיבוא עם מטריה?

תשובה: זו שאלה רגישה והתשובה לזה כל מקרה לגופו, מכל מקום היות ויתכן שכל מה שיש לאותו יהודי זה התפילות בשבת והיות ויש פוסקים שמתירים מצד הדין ללכת עם מטריה (עיין חזו"ע שבת ה) וגם מי שאוסר כל האיסור הוא מדרבנן, לכן הייתי מציע לא להעיר לו ישירות ולדבר על זה באופן כללי ולהודיע בציבור שאסור ללכת בשבת עם מטריה, ולאט לאט יתקרב בעז"ה.

שאלה: האם מותר להניח בגד קצת רטוב על הרדיאטור בשבת כדי שיתייבש?

תשובה: אסור להניח בגד על הרדיאטור מפני שהמים שבתוך הבגד עלולים להגיע לחום שהיד סולדת בו והוא מבשל בשבת וגם אסור משום מלבן. עיין מרן ס' רכ"ו.

מעבר לסגולה
מאת הרב אליהו עמר שליט"א

דובר אמת בלבנו עיר ללא שקרים

חז"ל גילו לנו שכשיגיע זמן שבו מידת האמת תהיה נעדרת, סימן הוא לביאת המשיח. ובענין זה מספרת הגמרא (סנהדרין צז ע"א) על רבא שהיה סבור שאין אדם בעולם שדובר אמת מוחלטת, בכל זמן ובכל מצב. לימים פגש רבא את רב טבות שאמר על עצמו, שלא ישנה בדיבורו בעד כל הון שבעולם, וזאת משום מעשה שקרה עמו. וכך היה המעשה: פעם אחת נקלע רב טבות לעיר "קושטא" (אמת - בארמית) שכשמה כן היא, היו בה רק דוברי אמת. אך הייתה בה תופעה מיוחדת ששום אדם לא נפטר שם קודם זמנו, והסיבה לכך הייתה משום שהקב"ה דן את האדם מידה כנגד מידה, וכשם שאנשי העיר "קושטא" לא היו משנים מדיבורם כך הקב"ה לא שינה מדיבורו, וממילא סך השנים שנקצב לכל נשמה שהייתה שם, נשאר ללא שינוי. אמנם שונה מהם אדם המשנה מדיבורו, שהוא נכנס למערכת הטבע עליה נאמר "את מספר ימיך אמלא", וביארה הגמרא (יבמות נ ע"א) שהפסוק מדבר על השנים שקוצבים לאדם. זכה, משלימים לו את שנותיו, לא זכה, פוחתים לו מימי חייו. אך אדם שלא משנה מדיבורו, גם אם הוא לא זכה, לא פוחתים לו מהשנים שקצבו לו מתחילה.

שימותו על מנת שלא יתקרבו לעץ, אבל האמת היא בדיק להיפך, ברגע שיאכלו מן העץ יקבלו כוחות כמו בורא עולם, שהרי בורא עולם בעצמו אכל מעץ זה וברא את העולם, וכל מה שלא מגלה להם את כוחו של העץ, מפני שהקב"ה לא רוצה שיהיו כמוהו כשם שכל אומן שונא את בן אומנותו. עפ"ל.

הדברים התיישבו על ליבה של חוה, ובפרט לאחר שהנחש הוכיח לה כדבריו בכך "שדחפה עד שנגעה בו, אמר לה כשם שאין מיתה בנגיעה כך אין מיתה באכילה" (רש"י בראשית ג, ד) או אז השתכנעה שהעץ לא גורם לעונש מוות, שהרי נגעה בו ולא נפגעה.

ממעשה זה למדנו יסוד גדול, שכל מקום שיש שקר מגיע בעקבותיו המוות. ומכיוון שהקב"ה קילל את הנחש על ששיקר לחווה בקללת 'ארור' כמו שכתוב בתורה (בראשית ג יד) "ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה", וכידוע שאין "ארור מתדבק בברוך" (בראשית רבה נט, ט), לכן אומר בורא עולם, כל מי שיתפוס את אומנותו של היצר הרע וישקר, לא יהיה במחיצתי כפי שכתוב (תהלים קא, ז) "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני".

רב טבות החליט שהוא חפץ לחיות במקום נפלא זה, נשא אישה מבנות המקום ונולדו לו שני ילדים. באחד מן הימים דפקה שכנה על דלת ביתם וביקשה לשוחח עם אשתו, ובדיק באותה העת אשתו חפפה את ראשה. רב טבות חש שלא בנוח לומר לשכנה מדוע אשתו לא יכולה לגשת כעת, לכן אמר לה שאשתו לא בבית. מה שקרה ברגעים לאחר מכן עורר זעזוע בקרב כל אנשי העיר - שני בניו של רב טבות נפטרו באופן פתאומי. מיד ניגשו אנשי המקום לרב טבות לברר את נסיבות המוות, הלוא דבר פלא הוא, מאחר שבעיר זו לא מת אדם קודם זמנו וכיצד אם כן נפטרו שני בניו של רב טבות?! סיפר להם רב טבות את המעשה שהיה, ועל כך ששינה מדיבורו. וכששמעו זאת אנשי המקום, ביקשו ממנו לעזוב את העיר לאלתר, כדי לא לגרות בהם את מלאך המוות שישלוט עליהם. ובעקבות מעשה זה אמר רב טבות לרבא, שהוא לא ישנה מדיבורו כעת עבור שום הון שבעולם.

השקר שהוביל לחטא הנורא שואל ה'זרע שמשון' (תולדות אות י) מדוע במקום שיש אמת אין שלטון למוות ובמקום שיש שקר יש שלטון למוות, מהו הקשר בין הדברים?! מבאר ה'זרע שמשון': כידוע שהמוות הגיע לעולם על ידי חטא עץ הדעת. וכל מהותו של חטא עץ הדעת התחיל בשקר, כאשר פגש הנחש את חווה ושאלה מדוע אינך אוכלת מעץ הדעת? אמרה לו חוה, מפני שבורא עולם ציווה לא לאכול ממנו ולא ליגע בו פן נמות. מיד ביטל הנחש את דבריה ואמר לה, שבורא עולם הפחיד אותם

חדש!!! הושלמה הסידרה

'מעבר לסגולה' יצא לאור חלק ב' הכמות מוגבלת - כל הקודם זוכה ניתן להשיג בחניות המובחרות או בהידברות' 073-222-1250

מה שבא בקלות - הולך בקלות

על הפסוק ויתרוצצו הבנים בקרבה (כה. כב) אומר המדרש: "בשעה שהיתה עומדת על בתי כנסיות ובתי מדרשות, יעקב מפרסם לצאת וכו' ובשעה שהיתה עוברת על בתי עבודת כוכבים, עשיו רץ ומפרסם לצאת" (בראשית רבה).

רצונו של עשיו לצאת לבתי עבודה זרה, מובן, אך רצונו של יעקב תמוה, מדוע חפץ הוא לצאת כשאמו חולפת בסמוך לבתי מדרשות, והלא בהיותו ברחם אמו, מלאך יושב עמו ומלמדו את התורה כולה (כמבואר בנדה ל' ע"ב), ומה טוב יותר מלימוד אשר כזה?

מיישבים המפרשים כי אינו דומה לימוד בנחת ובשלחה, ללימוד הבא מתוך יגיעה. לימוד הבא מתוך עמל, נחקק לנצח, כמו שאמר שלמה המלך "אף חכמתי עמדה לי" (קהלת, ב, ט), ודרשו חז"ל "תורה שלמדתי באף היא שעמדה לי" (ילקוט שמעוני קהלת רמז תתקפ"ח). לעומת זאת, לימוד הבא בקלות - הולך בקלות. וזהו כלל גדול בקניינים רוחניים: העמל והיגיעה, הם המשרישים את ההשגה ומקנים אותה כקנין אמיתי וקיים, ובלעדיהם אין ההשגה אלא שטחית ומרפרפת, בבחינת כחלום יעוף.

ועובדה היא, שהעוֹבֵר, בהיותו ברחם אמו, מלאך יושב עמו ומלמדו את התורה כולה, ואילו כאשר יוצא לאויר העולם, שוכח את כל אשר לימדוהו במעי אמו, ובאותה מהירות שלמד את הלימוד, כך הוא שוכח אותו. לכן, כשחלפה רבקה אמנו בסמוך לבתי מדרשות, ביקש יעקב לצאת. יעקב העדיף ללמוד תורה מתוך עמל ויגיעה מאשר לקבל מן המוכן.

הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל בהקדמתו לביאור הגר"א לספרא דצניעותא סיפר שפעמים רבות השכימו לפתחו של הגר"א כמה מגידים מן השמים, ורצו למסור לו רזין דאורייתא בלא שום עמל, ולא הטה אזנו אליהם כלל.

סיפור נאה להמחשת הדברים, מביא הגאון רבי מנחם סלימאן מאני זצ"ל, רבה של חברון, בספרו "ממני פריך" (עמ' קכ"ד):

לעשיר נכבד היה בן יחיד, נאה ומוכשר. אולם תכונה אחת שלילית דבקה בו, והיא העצלות. כל היום היה יושב ומבלה, ואת זמנו לריק מכלה.

דאג העשיר לעתיד בנו, וחשש מה יהיה בסופו. כשבאה האם לומר שהבן הגיע לפרקו ויש להשיאו אשה, ענה האב בנחרצות: "התורה לימדתנו דרך ארץ, שיטע אדם כרם ואחר כך ישא אשה (סוטה מ"ד ע"א). עד שלא ירויח חפצתו, לא אשיאנו אשה, ולא אטעין רחיים על צווארו!"

"אם תראה לי שקבלת כסף על עבודה שעשיתי", הציע לבן עיסקה מפתה, "תקבל ממני פי עשרה מאותו סכום!". הנער נותר אדיש, והמשיך לשבת בטל.

נכמרו רחמי האם על בנה הענוג. נתנה בידו שטר כסף ואמרה לו: "לך בני טובב בחובות ובשווקים, ובערב תשוב ותאמר לאבין שהרווחת שטר זה ביגיעך".

סבר וקיבל. שוטט כל היום בשוק באפס מעשה, ולקראת ערב התייצב לפני אביו והציג לפניו את השטר ש'הרויח'. נטל האב את השטר בפנים חתומות, ולנגד עיניו קרע אותו לגזרים. למראה תמיהתו של בנו, הגיב האב: "לרמונית חפצת? אין זה כסף יגיעך!"

השתאה הבן, וסיפר לאמו. אמרה: "אולי סיפרו לאבין שראונו מסתובב בטל. קח שטר נוסף, ותלך לבית ידיך. בערב תשוב ותאמר שהרווחת בעמלך".

שמע לקולה. בערב בא והראה את כסף רווחיו. נטל אביו את השטר והשליכו לאח הבוערת שהיתה בביתם, תוך שהוא גוער בו: "חדל מלשקר, והתחל לעבוד!"

הלך וסיפר לאמו. הרהרה בדבר ואחר אמרה לו "שמא בגלל שחזרת ובגדיך נקיים ללא רבב, לא אמרתי אביו את כסף שעבדת. הפעם, ללכת בגדיך בבוץ, תבוא אלי ואתן לך שוב שטר של 100 שקלים להראות לאבא". עשה הבן כדברי אמו, וכשבא לאביו, כולו מטונף, והראה את השטר החדש, הביט אביו בעיניו וקבע בחדות "לא עבדת על כסף זה!". ושוב השמיד את שטר הכסף.

השתומם, וסיפר לאמו. משכה בכתפיה ואמרה: "חידה היא בעיני, אך אין בפניך בריה. לך ומצא משלוח-יד, ותביא לאבין דמי עמלך. הבה נראה מה יאמר".

הלך והשיכיר עצמו כנער שליח. מבוקר עד ערב התרוצץ בשליחות מעבידו, ובערב היה גאה להציג בפני אביו את כספו אשר הרויח זה הפעם ביושר.

אלא שגם הפעם לא האמין לו האב, ונטל השטר לשורפו. אלא שהפעם הזדעק הבן, לפת את זרוע אביו וקרא: "לא אבא, אל תשרוף את השטר!"

אורו פני האב, השיב לו את הכסף ואמר: "עתה ידעתי כי אכן הרווחת את הכסף בעמלך!"

"כיצד ידעת?" התפלאה האם. והאב השיב: "בשונה מהפעמים הקודמות, הפעם ראיתו שהוא חס על הכסף ויקר הוא בעיניו, ולפיכך הסקתי כי עמל עליו! דבר אשר נקנה בעמל, מעריכים היטב את שווי..."

כך הדבר גם בקניינים הרוחניים: אדם אינו מקבל את תורתו במתנה, אלא בעמל, כדי שידע להעריך כראוי את התורה הקדושה! וכבר אמרה הגמרא (ברכות ה' ע"א) שהתורה והעולם הבא נקנים ביסורים. כי מה שבא בקלות אובד בקלות, ומה שבא ביגיעה, יקר לאדם, משתמש בנפשו, והופך לקניינו הרוחני באמת ובתמים.

(אוצרותינו)

חובה לדון לכף זכות

"איך היא הורסת את הילד שלה עם הדבר הזה", "הורים לא מבינים שזה לא טוב לילדים שלהם", "המשפחה הזו מחזיקה כך וכך וזה ממש לא בריא לילדים, חבל.."

משפטים כאלו ואחרים נשמעים מפי אי אילו הורים יקרים, וכולנו בניהם. כל הורה שני ממוצע מיד חושב שהוא יודע מה הכי טוב, ובמיוחד - מה לא טוב עבור ילדי ישראל בכל מקום שהוא.. חשוב לדעת טוב טוב ולזכור - שאנחנו אף פעם לא יודעים מה באמת קורה בתוך כל בית. אף אחד לא יודע איזה ניסיונות כל משפחה עוברת.

כל עוד לא גידלתם את הילדים של השכן, לא תוכלו לדעת מה באמת טוב עבורם.

יכול להיות שישנם הורים טובים כל כך שמחליטים לתת לילד דבר כזה או אחר, שבעינינו נראה פחות חינוכי או טוב, והם החליטו זאת משום שעדיף כך ולא גרוע יותר, עדיף שיהיה לו משהו מסוים בבית ולא יצא לרחוב.. לא נשפוט לעולם משפחות על הדרך שלהם.. אין לנו מושג מה קורה בדלת של השני. ואנחנו גם לא נרצה שישפטו אותנו.. כי אף אחד לא מושלם. היום זה הילד ההוא, מחר זה הילד שלך..

ישנם דברים הנעשים על פי דעת תורה ספציפית במקרים מסוימים, וזה בדיוק מה שהקב"ה רוצה עבור אותה משפחה ואין צורך לעמוד ולהסביר לכל הסובבים שעשינו דעת תורה וזה הכי טוב למשפחה. כל אחד שמסתכל מסביב - עליו מוטלת החובה לדון לכף זכות.. ולא לשפוט. אף פעם.

במקרים מסוימים, ישנן דרכים עקלקלות בכדי להשיג את המטרה, וכל הורה משתדל במקסימום שלו, לכל אחד יש את הכוחות שלו ואת דרכי ההתמודדות שלו עם חינוך הדור הזה, שממילא לא פשוט..

אז עצם העובדה שישנם גם אנשים מסביב שמרימים גבה או מתלחשים במדרגות הבניין, זוהי התמודדות נוספת למשפחה, וקצת מיותרת. לא כך?

וגם אם אותה משפחה טועה, עושה משהו שממש נוגד את השקפת החינוך שלנו, עדיין, אנחנו לא משמשים בתפקיד "בית הדין". בכל מקרה ובכל מצב - עלינו להסתכל בעין טובה על הסביבה, לא לשפוט ולא לדבר על אחרים. אנחנו לא יודעים כלום. יכול להיות שאם היינו במצבם היינו עושים גרוע יותר.

"אם הוא נתן לילד שלו דבר כזה - כנראה שהוא יודע מה לעשות", "איזה משפחה טובה, משאירה את הילד בתוך ביתם, למרות הכול", "הורים יודעים הכי טוב עבור הילדים שלהם" - אלו משפטים שניתן להחליף בהם את המשפטים שנכתבו לעיל. ומעבר לכך - להאיר פנים, לשמח, להיות נחמדים לכולם ולא להתנהג לאחריהם כאלו הם מוקצה מחמת מיאוס.

ואיך זה מסתדר עם חינוך המשפחה שלנו? אז לילדים מסבירים הכול, בצורה פתוחה ברמת ההבנה שלהם.

בצורה ברורה וחד משמעית ישנם דברים שרבינים אוסרים וזה ממש לא בריא לנפש, אנחנו לא נוגעים במולטימדיה משוכללת, ומסבירים למה. אבל אין שום צורך 'ללכלך' או לדבר רע על אחרים שקשה להם או נופלים בכך. כל אחד עם המסלול שלו. וכולם רוצים טוב.

אין צורך לחזק את ילדינו על ידי 'הורדת' הצד השני.. ילדים צריכים לקבל חיוקים מהבית, מכך שהקב"ה שמח בהם מאוד, ולהסביר את הסכנות, אבל אין צורך לדבר רע על אף אחד. זה רק מלמד למידות לא טובות והסתכלות שלילית על העולם. וברגע שמלמדים לדון לכף זכות.. שכל נשמה עוברת את המסלול המיוחד לה.. וממשיכים להתפלל על כל ילדי ישראל שיזכו לעבוד את הקב"ה מתוך שמחה ובריאנות.. זה בוודאות מלמד למידות טובות יותר, לראיה חיובית יותר. בלי להתעלם ולהחביא את הקושי שבניסיון. נזכור שאנחנו לא יודעים יותר טוב מאף אחד, בקושי לעצמנו אנחנו מצליחים לפתור בעיות יומיומיות עם הילדים ובכלל, כי רק הקב"ה הוא האחראי על הנשמות המתוקות והמורכבות שנתן לנו כפיקדון. הוא יעשה הכול, אנחנו נתפלל ונשתדל לעשות לפנים משורת הדין, וכך הוא יעשה עמנו. שבת שלום.

לרכישת הספר "תוכו רצוף אהבה" מאת מחברת הטור: 0583266571

זו האמת לאמיתה, נולדתי למשפחה דתית מאוד, שנות ילדותי עברו עלי בתוך קהילה חמה ותומכת אולם לצערי התחברתי לנערים פוחזים שמשכו אותי למקומות גרועים ומשם ההידרדרות היתה צפויה מראש והתחברתי לאנשי פשע ומאימת השלטונות נפרדתי ממשפחתי וברחתי לעיר הקטנה הזו, על אף שאני מגיע ממשפחה אורתודוקסית ביותר, שכחתי את כל מה שלמדתי, ואני לא מקיים מצוות כבר כמה עשרות שנים, וגם לאחר ששמעתי שאבא שלי נפטר לא אמרתי עליו קדיש, כי לא זכרתי את הקדיש וגם במקום הנידח הזה אין בכלל יהודים.

אתמול בלילה הופיע אבא שלי בחלום ואמר לי, יעקב מחר יחול יום השנה לפטירתך ואני רוצה שתגיד עלי קדיש, אני זוכר שלאחר רגע של תדהמה התחלתי לצחוק, ואמרתי אבא בשביל לומר קדיש צריך מניין ואני היהודי היחידי בכל העיירה אין שום סיכוי שאצליח למצוא מניין בכל האיזור, אל תדאג יעקב ענה לי אבי, אני מבטיח שאביא לך מניין, לאחר שהתעוררתי מהחלום רעדתי זמן רב והייתי המום.

אולם לאחר כמה דקות של התאוששות אמרתי לעצמי שזה רק חלום ואין סיכוי סביר שיגיעו לעיירת חקלאות נידחת שכזו עשרה יהודים, האדמו"ר ותלמידיו שמעו את הסיפור בהשתאות ובפליאה, אמר האדמו"ר לאיש, זה מסר ישיר ממהשגחה העליונה מסר שאותו שולח הקדוש ברוך הוא פעם בחיים לאנשים שהתרחקו ממנו לחלוטין על מנת לזעזע את עולמם ולהשיבם אליו "כי לא יידח ממנו נידח" והקדוש ברוך הוא לא מוותר על שום יהודי וגם אם היהודי נידח והתרחק ממנו מאוד, ה' ממתין לו וישיב אותו אליו.

(ובחרת בחיים)

המניין יגיע אליך
מעשה שהיה באדמו"ר מפיטסבורג זצ"ל שנסע עם שמונה תלמידיו לחתונת בתו של אחד מחסידיו שהתגורר בבירה הבלגית אנטורפן, אלא שלפתע נשמע קולו של הטייס וליבם של הנוסעים החסירי פעימה, נוסעים יקרים לצערי אירעה תקלה במנועי המטוס ואנו ניאלץ לנחות בשדה התעופה קטן בקרבת מקום אני מקווה שתוך כארבע שעות תתוקן התקלה ונשוב להמריא אל היעד אנא חגרו את חגורות הבטיחות והתכוננו לנחיתה. שדה התעופה הקטן שבו נחתו היה ריק במשך מרבית שעות היממה והיה מיועד בעיקר לטיסות מטען של תוצרת חקלאית ולטיסות פנימיות, כולם ירדו מהמטוס והתיישבו על הספסלים, ואילו האדמו"ר ותלמידיו ביקשו להתפלל תפילת מנחה, אלא שמנין לא היה כיוון שהם ביחד תשעה, בטרמינל היה הרבה רעש והיה קשה להתרכז ולהתפלל מנחה, כי תפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה..

ולכן ניגש האדמו"ר אל אחד מעובדי שדה התעופה ושאל אותו האם יש אפשרות לקבל חדר צדדי כדי להתפלל בו בשקט, האיש שמע את שאלתו של הרב בעל ההזדרת פנים, ולפתע החוויר כסיד והתנדד על מקומו, ולאחר שהתאושש, אמר העובד לרבי, אני מוכן למלא את מבוקשכם בתנאי אחד שתתנו לי להגיד קדיש לזכר אבי המנוח, אתה יהודי, שמח הרבי לשמוע, יפה מאוד עכשיו יהיה לנו מנין, אני יהודי השיב העובד וניכר בו כי נפשו סוערת, אך הרשו לי לשאול מי שלח אתכם לפה, איך הגעתם למקום הזה? הסביר האדמו"ר לעובד שהם בדרכם לאנטוורפן אך אירע תקלה במטוס והם נאלצו לנחות פה באופן בלתי מתוכנן, ומי אתה, שאל האדמו"ר האם יש כאן יהודים נוספים? אני חושב שלא תאמינו לסיפור שלי, אמר האיש, אבל

כס"ד

שותפים בהפעלת מסעדת החסד

וזוכים לדולר שנתברך על ידי מרן שר התורה
רבי חיים קנייבסקי שליט"א.

בהוראת קבע של 200 ש"ח למשך שנתיים
תזכו להיות שותפים בהאכלת נזקקים
ותקבלו דולר של ברכה

לתרומות חייגו: 03-8000770

כ"ס"ג

צדקה וחסד

מידי שבוע מתקיימת חלוקה של עשרות מוצרים,
פירות ירקות, מוצרי חלב, ממתקים לילדים,
מידי פעם גם עופות ודגים ועוד...
לכ-700 משפחות מעוטות יכולת
שהמוצרים האלה עוזרים להם להתקיים
למשך כל השבוע,

בואו ותהיו חלק מהמפעל העצום הזה
של עזרה לעוד משפחות במצוקה.

לתרומות חייגו: 03-8000770

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים